

ถ้าตั้งใจทว่า จะหาไอเดียสร้างธุรกิจ จากไหน และจากใครได้บ้าง

คำตอบ คือไอเดียสร้างธุรกิจ มีอยู่ทุกหนทุกแห่ง และทุกคนที่รอบรู้ๆ ตัว ส่วนเป็นการฝึกศึกษาเพื่อหาไอเดียสร้างธุรกิจได้ทั้งสิ้น

ห้องวิจัยตามสถาบันการศึกษา และสถาบันการวิจัย ก็เป็นอีกแหล่งหนึ่งที่สามารถเข้าไปหาไอเดียสร้างธุรกิจ

ทั้งนี้ เพราะ งานวิจัยหลายชิ้นนำไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้ และที่ผ่านมา ก็มีผู้นำชิ้นงานวิจัยไปสร้างธุรกิจแล้วหลายราย

“มีไอเดีย มีโอกาส” ฉบับนี้ จึงขอจุดประกายไอเดียสร้างธุรกิจ ด้วยการนำเสนอเรื่องของผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพตัวหนึ่ง ซึ่งพัฒนามาจากงานวิจัย และนำออกจำหน่ายภายใต้ชื่อทางการค้าว่า “สาหร่ายมุกหยก”

“สาหร่ายมุกหยก” ผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ คืออีกหนึ่งตัวอย่างความสำเร็จของงานวิจัย ที่วันนี้ภาคเอกชน โดย “บริษัท สยาม นอสตอค แอนด์ ไมโครแอลจี จำกัด” ได้นำไปพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ชิ้นงานวิจัยดังกล่าวเป็นความสำเร็จที่เกิดจากการคิดค้นของคนไทย โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ที่ต้องการพัฒนาสายพันธุ์สาหร่ายน้ำจืด

สีน้ำเงินแกมเขียว ที่มีชื่ออีกชื่อว่า สาหร่าย นอสตอค (Nostoc) ให้มีลักษณะรูปร่างกลม

เพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปต่อยอดการผลิตเชิงการค้า ซึ่งใช้ระยะเวลาในการวิจัยประมาณ 2 ปี

สาหร่ายนอสตอคนั้นเป็นสาหร่ายที่มีอยู่ในหลายประเทศ และนิยมบริโภคกันในหลาย

ประเทศเช่นกัน อาทิ ญี่ปุ่น, จีน, เกาหลี, ไต้หวัน, อินโดนีเซีย, มอญโกเลีย, โซเวียต, พิจิ, โบลิเวีย, เปรู, เอกวาดอร์, เม็กซิโก เป็นต้น

‘สาหร่ายมุกหยก’ ไอเดียสร้างธุรกิจ จากงานวิจัย

บัณฑิต สายวิไล

ส่วนในประเทศไทย พบว่า มีการบริโภคสาหร่ายนอสตอค ในหลายพื้นที่ โดยรู้จักกันในชื่อต่างๆ เช่น คนในภาคกลางและภาคอีสาน เรียกว่า ไช้หิน, ดอกหิน หรือ เห็ดถ่าน ส่วนภาคเหนือรู้จักชื่อ เห็ดหิน และ เห็ดยาควว ซึ่งสาหร่ายนอสตอคแต่ละสายพันธุ์จะมีลักษณะการเจริญเติบโตในธรรมชาติที่แตกต่างกัน บางชนิดเป็นแผ่นๆ และบางชนิดเป็นก้อนๆ

แต่สาหร่ายนอสตอคที่ วท. พัฒมานั้นนั้น เป็นสาหร่ายสายพันธุ์นอสตอค คอมมูน (Nostoc Commune) มีลักษณะรูปร่างกลม เนื้อแน่น มีสีเขียวแกมน้ำเงิน มีประกายคล้ายไขปลา

คาร์เรียร์ ซึ่งเหมาะจะเอามาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ

“จากปรากฏการณ์ลักษณะกลม พร้อมประกายเขียวแกมน้ำเงิน ถือเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของสาหร่ายนอสตอคที่ไม่สามารถพบเห็นได้ในธรรมชาติ นวกกับคุณสมบัติที่ไม่มีกลิ่น และรส จึงเหมาะกับการปรุงอาหารได้ทุกประเภท ทั้งอาหารคาว-หวาน ของขบเคี้ยว และเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ

ประการสำคัญ คือ เป็นที่นิยมบริโภคในหลายประเทศ ฉะนั้นจึงมองว่าเป็นอีกผลิตภัณฑ์ที่มีโอกาสทางการตลาดค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ”

“บัณฑิต สายวิไล” กรรมการผู้จัดการ บริษัท สยาม นอสตอค แอนด์ ไมโครแอลจี จำกัด เริ่มค้นคว้าความน่าสนใจในการเข้าสู่อุตสาหกรรมอาหารเพื่อสุขภาพโดยนำสาหร่ายนอสตอคมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ ภายใต้ชื่อการค้า

“สาหร่ายมุกหยก” พร้อมทั้งขยายความเพิ่มเติมว่า

“หลังจากที่บริษัทสยามนอสตอคฯ ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสาหร่ายนอสตอคจาก วท. เมื่อกลางปี 2550 บริษัทฯ ก็ใช้ระยะเวลาในการเตรียมสถานที่เพาะเลี้ยงอยู่ 3 เดือน ใช้เงินลงทุนประมาณ 3 ล้านบาท โดยจะมีกำลังการผลิตสาหร่ายได้เดือนละ 1,000 กิโลกรัม”

ขั้นตอนในการเพาะเลี้ยงสาหร่าย เริ่มจากการนำเชื้อพันธุ์ที่ได้จาก วท. มาเพาะเลี้ยงในอาหารเหลว ภายใต้สภาพการควบคุมตั้งแต่อาหาร, อากาศ, อุณหภูมิ และความสะอาด เพื่อให้ปราศจากสารปนเปื้อนต่างๆ และเชื้อจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดโรค โดยจะใช้ระยะเวลาในการเพาะเลี้ยงประมาณ 45-60 วัน จึงจะได้สาหร่ายที่มีขนาด 2-4 มิลลิเมตร ซึ่งเป็นขนาดที่เหมาะสมจะนำไปรับประทาน

บัณฑิต บอกว่า บริษัทฯ สามารถผลิตสาหร่ายมุกหยกออกวางจำหน่ายในตลาดได้ ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม 2550 โดยผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สาหร่ายสดบรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท มีอายุการเก็บในตู้เย็นที่อุณหภูมิ 7-10 องศาเซลเซียส ได้ประมาณ 1 เดือน แต่หากเก็บในตู้แช่แข็งอุณหภูมิจะเก็บได้ประมาณ 2 เดือน

ปัจจุบันสินค้าจะมีวางจำหน่ายที่ร้านโดยเฉพาะ โกลด์โรฟายบางลำโพง, ศาลาสมุนไพรร, ร้านก๊วยและใจ, คดีนิค บารมี และฟู้ดส์แลนด์ ราคาส่งละ 150 บาท น้ำหนักขนาด 200 กรัม

“ตลาดเป้าหมายจะเน้นเจาะกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มคนที่รักสุขภาพเป็นหลัก ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในระยะ 3 เดือนแรกของการทำตลาดด้วยการออกงานแสดงสินค้า 2 งาน คือ งานนิทรรศการวิทยาศาสตร์ และงานนวัตกรรมแห่งชาติ ค่อนข้างได้รับการตอบรับที่ดี

โดยตลาดในประเทศมียอดขายในเดือนธันวาคมเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า จากเดือนพฤศจิกายน อยู่ที่ประมาณ 700 กิโลกรัม หรือประมาณ 4 แสนบาท ซึ่งก็ถือว่าเกินตัวเลขที่เป้าหมายไว้สำหรับการขายสินค้าใหม่ในตลาด เพราะยังอยู่ในช่วงการแนะนำสินค้าให้กับผู้บริโภค”

ส่วนตลาดในต่างประเทศกำลังอยู่ในระหว่างการเจรจาติดต่อกับตัวแทนจำหน่ายในญี่ปุ่น นอกจากนี้ ก็ยังมีมองไปที่ตลาดเกาหลี สิงคโปร์ และอเมริกา ด้วย โดยในปีนี้เตรียมที่จะเพิ่มกำลังการผลิตให้ได้เดือนละ 5,000 กิโลกรัม โดยจะขยายสถานที่เพาะเลี้ยงสาหร่ายไปที่ย่านบางเขน เพื่อเตรียมรองรับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ”

บัณฑิต ย้ำถึงโอกาสทางการตลาดของสาหร่ายมุกหยกว่า

เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์ต่อร่างกายสูง คือ โพรตีนและกรดอะมิโนที่จำเป็นต่อร่างกาย มีวิตามิน เกลือแร่ คลอโรฟิลล์ และไฟโตไซยานิน ที่เป็นสารต้านอนุมูลอิสระ ซึ่งมีคุณค่าสารอาหารมากกว่าผักบางชนิดเสียอีก

ที่สำคัญสามารถนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในอาหารต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง ทั้งอาหารไทย, จีน, ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น เช่น เป็นหน้าแซนด์วิชรสชาติต่างๆ ใส่ในซูชิต่างๆ เป็นส่วนผสมในน้ำสลัด เป็นส่วนผสมในเครื่องดื่มต่างๆ ใช้แทนไข่กุ้ง ใช้ปลา

คาร์เรียร์ เป็นหน้าซูชิ หรือใส่ในน้ำพริก เป็นต้น ทั้งนี้เหมาะกับการเป็นอาหารว่างสวีทอีกด้วย

ดังนั้น จาก 2 ปีวิจัยข้างต้นนี้ มันจึงจะทำให้ผลิตภัณฑ์สาหร่ายมุกหยก ได้รับการตอบรับที่ดีจากตลาด ส่วนแผนต่อไป บริษัทฯ เตรียมจะพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นอาหารแปรรูป เพื่อให้สะดวกต่อการรับประทานมากยิ่งขึ้น

“ตอนนี้อุปสรรคสำคัญ คือ เรื่องของการผลิต เนื่องจากว่าสาหร่ายไม่ใช่อุตสาหกรรมที่สามารถผลิตขึ้นมาได้โดย

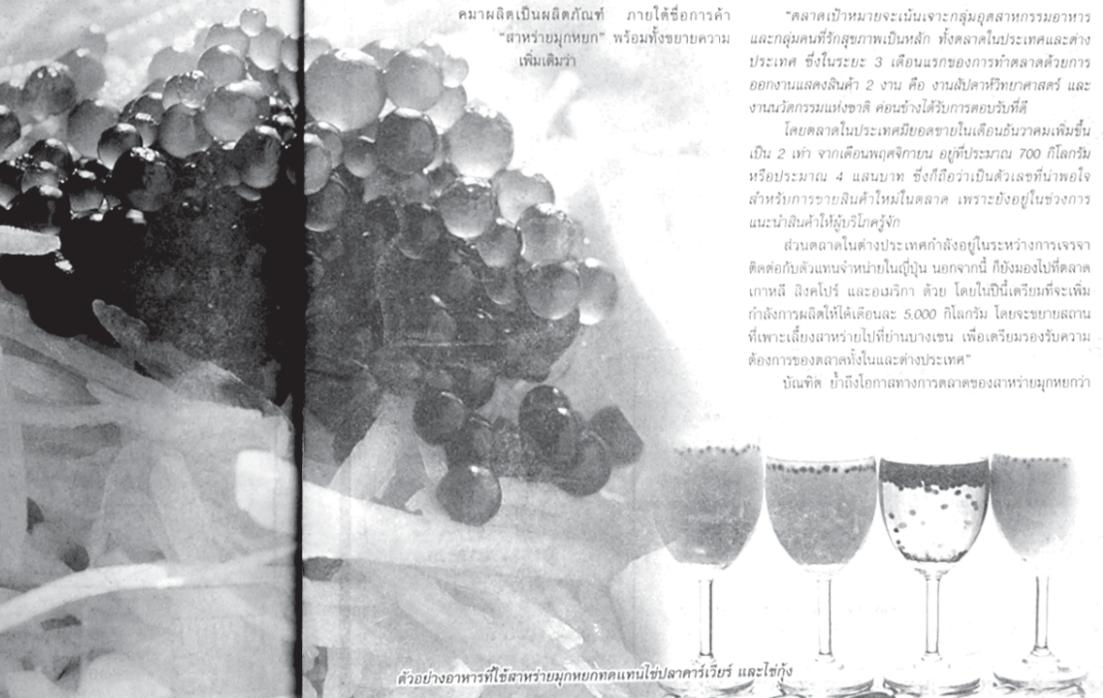
แต่ต้องอาศัยระยะเวลาในการเพาะเลี้ยง จึงทำให้ปริมาณที่ออกสู่ตลาดในช่วงเริ่มต้นยังมีน้อย

ส่วนการบริโภคในตลาด ก็คืออาศัยระยะเวลาด้วยเช่นกัน เพราะที่ผ่านมามีคนส่วนใหญ่ยังมองว่า การบริโภคสาหร่ายเป็นของกินเล่น หรือเป็นอาหารเสริมเท่านั้น ฉะนั้น หากเราสามารถปรับเปลี่ยนค่านิยมของผู้บริโภคให้หันมาบริโภคสาหร่ายเป็น

ส่วนผสมอาหารหลักๆ ไม่ได้ โดยชูจุดขายในเรื่องของอาหารเพื่อสุขภาพ ก็จะช่วยขยายตลาดให้กว้างมากขึ้นอีก

วันนี้ แม้ยังไม่สามารถบอกได้ว่า “สาหร่ายมุกหยก” จะประสบความสำเร็จในแง่ของตลาดมากน้อยแค่ไหน แต่ก็เห็นจุดเริ่มต้นที่ดีจากภาคเอกชนไทยหันมาหยิบเอาชิ้นงานวิจัยจากห้องปฏิบัติการวิจัยมาทำเป็นผลิตภัณฑ์

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ครบถ้วน “มีไอเดีย มีโอกาส” ฉบับหน้า จะนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จของการสร้างธุรกิจจากงานวิจัยบ้าง

ตัวอย่างอาหารที่ใช้สาหร่ายมุกหยกทดแทนไขปลาคาร์เรียร์ และไข่กุ้ง

